

19

Alþingi
Erindi nr. P
komudagur

Ölfus, 2. júní 1995
SP/h6

Landbúnaðarnefnd Alþingis
Hr. formaður Guðni Agústsson
Þórshamri
150 Reykjavík.

Alþingi
Erindi nr. P 119 P48
komudagur 2.16 1995

*Nokkur atriði sem snerta garðyrkju á Íslandi, sett fram vegna
Frumvarps til laga um breytingar á lögum vegna aðildar
Íslands að Alþjóðaviðskiptastofnuninni (lagt fyrir Alþingi á
119. löggjafarþingi 1995).*

Eins og ykkur er kunnugt þá hefur garðyrkjan sérstöðu meðal greina landbúnaðarins vegna gífurlegs innflutnings garðyrkjuafurða á árinu 1988. Þetta hefur í för með sér skuldbindandi markaðsaðgang á lágum tollum sem í mörgum tilfellum fer langt fram úr því sem nemur innflutningi síðustu ára, samanber fylgiskjal. Án þess að fara nánar út í þá sálma þá minni ég einnig á hvernig viðauki EES-samningsins heimilar ótakmarkaðan tollalausán innflutning mikilvægra garðyrkjuafurða fimm mánuði á ári frá löndum sem styrkja framleiðslu sína um 25% af framleiðsluverðmæti. Loks vil ég nefna að gróðurhús og aðrar fjárfestingar í garðyrkju eru það sérhæfðar að þær verða vart notaðar til annars.

Í framhaldi af þessu vara ég við að aukinn verði vandi garðyrkjunnar umfram það sem GATT-samningurinn felur í sér, ef menn vilja hafa þessa atvinnugrein í landinu á annað borð.

Ég mun ekki fjalla hér um einstaka tolltaxta samanber Viðauka I, þar sem stæsti vandi garðyrkjunnar liggur í tollkvótunum.

*Um breytingar á tollalögum nr. 55/1987, með síðari
breytingum.*

Í 6. grein A er lagt til að tollar á vörur sem fluttar eru inn samkvæmt Viðauka IIIB skuli vera 30% í stað þeirra 40% sem GATT-tilboðið gerði ráð fyrir.

Í sömu grein um breytingar á tollalögum er vísað til Viðauka IVB. Umræddur viðauki virðist mjög óvandaður og ég skil hann þannig að verið sé að búa til svigrúm til að fara útfyrir GATT-rammann ef þurfa þykir og það án þess að spyrja löggjafann álitis (sjá bls. 25). Fyrir vörurnar í IVB er nefnt sérstaklega að þrepin skuli vera 0, 25, 50 eða 75% af þeim tolli sem tilgreindur er í tollskrá. Þessi útfærsluleið virðist mér að geri að engu vald löggjafans til að skilgreina starfsumhverfi garðyrkjunnar.

*Um breytingar á lögum um framleiðslu, verðlagningu og sölu
á búvörum nr. 99/1993, með síðari breytingum.*

Í 19. greininni eru lagðar til breytingar á 53. greininni. Ákvæðið um að heimilt sé að skipta tollkvótum upp í einingar þykir mér óljóst. Einnig vekur athygli að talið er nauðsynlegt að taka sérstaklega fram að „endurúthluta megi tollkvótum sem ekki eru nýttir“.

Í 20. grein er fjallað um nýja 53. grein A sem byggir á viðauka IVB sem ég hef áður vakið athygli á. Landbúnaðarráðherra getur að vísu ákveðið að viðbótarkvótar komi til frádráttar tollkvóta í viðauka IIIB en verði greinin samþykkt svona þá tel ég að flestir túlki þetta svo að vilji löggjafans sé sá að Ráðherra beri að vera eftirgefanlegur í sinni túlkun og semja reglugerð í þeim dúr.

Í 24. grein er lagt til að við bætist ný grein, 75. grein, um hlutverk þriggja manna nefndar. Hún skal vera til ráðuneytis (ekki ráðgefandi ?) og þar er fyrst talin útfærsla 53. greinar og 53. greinar A um úthlutun tollkvóta - og ekki nóg með það, hún á jafnframt að „gera tillögur til Landbúnaðarráðherra um þau verkefni sem henni eru falin með lögum þessum“.

Mín skoðun er sú að ef löggjafinn samþykkir þetta svona þá sé það ávísun á togstreitu og til þess fallið að torvelða Landbúnaðarráðherra að framfylgja þeim hluta GATT-samningsins sem snýr að tollkvótum.

*Um breytingar á lögum nr. 51/1981 um varnir gegn
sjúkdómum og meindýrum á plöntum, 2. málsg. 3. greinar
laganna, sbr. 1. nr. 59/1990.*

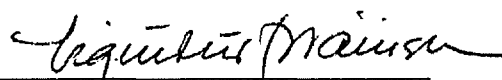
Hér virðist vera ákvæði um óskilgreinda gjaldtöku á íslenska garðyrkjubændur. Þetta vekur nokkra furðu vegna þess að „gamla“ eftirlitsgjaldið hefur snúið að því að einangra og útrýma nýjum skaðvöldum sem hingað hafa borist með innflutningi.

Annars vil ég bæta því við að garðyrkjubændur hafa áhyggjur af því að eftirlit með innflutningsmagni hinna einstöku tolltaxta verði erfitt. Gamla kerfið var einfaldara en samt vantaði mikið á að eftirlit væri þar nóg. Ekki vil ég gera tillögu um fyrirkomulag á hugsanlegu eftirliti en bendi á að Rannsóknastofnun landbúnaðarins er sá aðili sem fyrirfram fær að vita um innflutning.

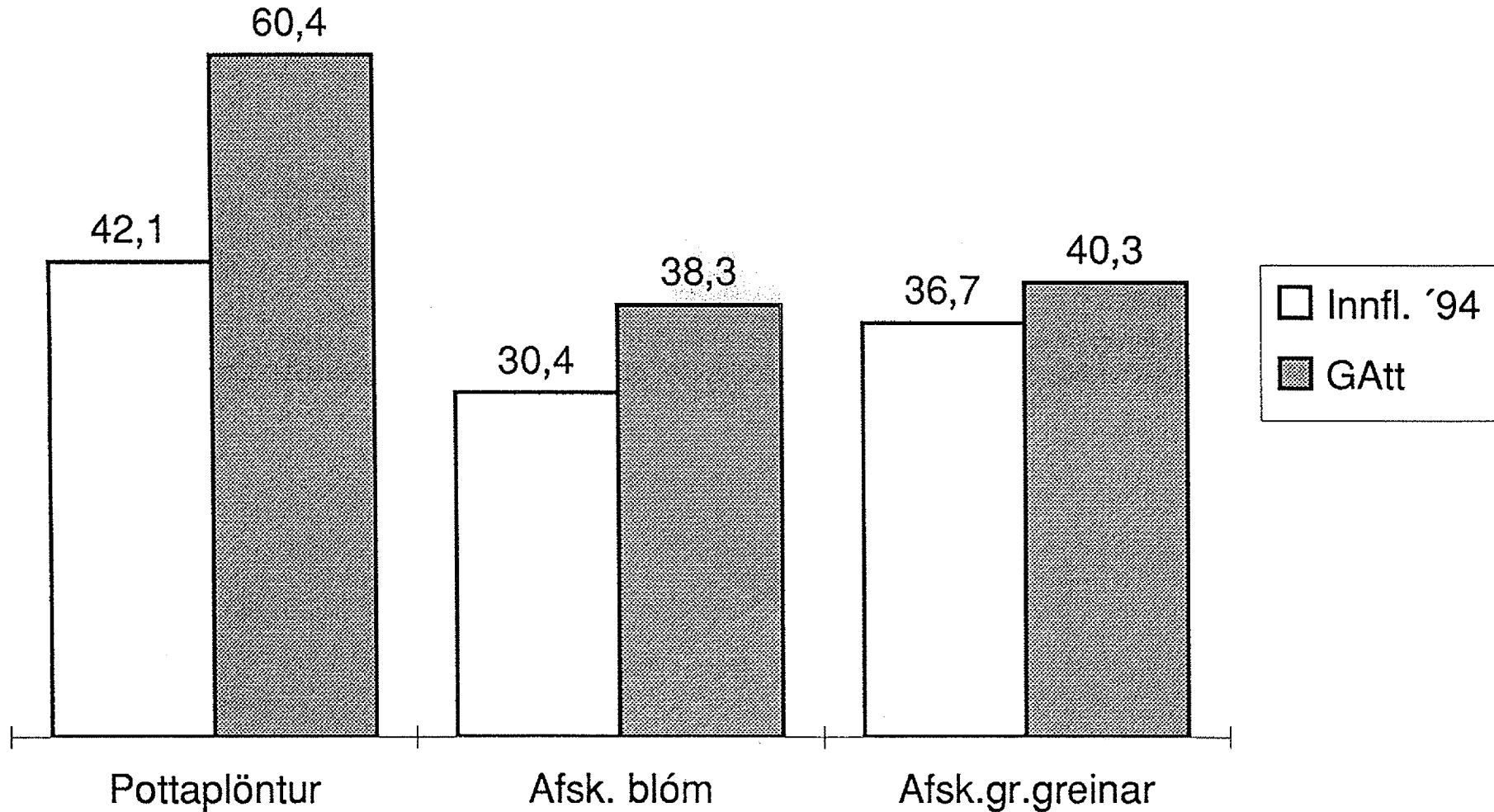
Eins og áður er getið ætla ég ekki að gera sérstakar athugasemdir við Viðauka I. Ég vil þó nefna að margar breytingar á tollflokkum 6. kaflans eru til hins betra, þ.e. ef hugmyndir um útfræslu þá sem Landbúnaðarráðuneytið hefur sett fram (magn, tímabil) ná fram að ganga. Fyrir því er engin trygging eftir því sem ég fær best séð.

Að framansögðu þarf ég víst ekki að taka það fram að ég tel nauðsynlegt að vilji löggjafans komi skýrar fram í þessum lagabreytingum og á ég þá sérstaklega við tollkvótana, Viðauka IVB og verksvið nefndarinnar í 75. grein.

Virðingarfyllst,

Sigurður Þráinsson

Samanburður á magni innflutnings nokkurra teg. blómjurtu og leyfiiegu magni á innflutningi sömu teg. á lágmarkstollum skv. GATT-samningi

Heimild: Hagstofa Íslands-Gatt samkomul.

72-12/0595/M952/UPL jún.